

Tractament lingüístic del gènere en el Departament d'Educació

Les comunicacions del Departament d'Educació han de promoure uns usos respectuosos pel que fa al gènere, en consonància amb les polítiques d'igualtat de la institució, per la qual cosa es recomana aplicar els criteris lingüístics de gènere que s'especifiquen en aquest document.

Així mateix, cal no perdre de vista que la finalitat dels missatges és informar. Per tant, s'ha de vetllar per facilitar-ne la lectura i la comprensió a les persones destinatàries, per afavorir:

- la **naturalitat** del text, per evitar comunicacions forçades i expressions estranyes,
- la **precisió** de la informació, que ha de reflectir al màxim el sentit que es vol expressar.

Per aconseguir-ho, s'ha de valorar cas per cas la tria dels recursos.

CRITERIS LINGÜÍSTICS GENERALS

1r. Opteu per les referències genèriques

Si el context informatiu ho permet es poden usar referències genèriques, com les següents:

estructures impersonals

- ⊖ Es pot presentar el formulari fins al 10 d'abril.
- ⊖ Qui no passi la prova pràctica s'haurà de tornar a matricular de l'assignatura el curs vinent.

ús de determinants sense marca de gènere o omisió del determinant

- ⊖ L'equip de mestres de l'escola ha elaborat els materials d'itineraris d'aprenentatge.

- ⊖ Aquest curs hi ha hagut més *alumnes* que han obtingut un assoliment notable.
- ⊖ La nova *guia docent* pretén respondre als nous requeriments de l'avaluació curricular.
- ⊖ *Representants* de l'escola s'han reunit amb el conseller d'Educació.

ús de substantius en lloc d'adjectius, per evitar la marca de gènere

- ⊖ El professorat ha mostrat *respecte i motivació* en conèixer les decisions de la Inspecció d'Educació.
- ⊖ A partir del mes vinent podeu consultar la llista provisional d'*inscripcions*.
- ⊖ Cal destacar la *valentia* i l'*autosuficiència* del grup d'alumnes en els campionats Catskills.

mots col·lectius

- ⊖ El *professorat* de Formació i Orientació Laboral porta a terme les sessions d'assessorament.
- ⊖ Cal facilitar a l'*alumnat* eines per a la prevenció i l'abordatge davant de la violència masclista.
- ⊖ És important que *la família* s'impliqui en el procés educatiu.

mots epicens

- ⊖ Un dels aspectes més importants de la formació és l'anàlisi de les pròpies emocions i les de les *altres persones*.
- ⊖ Les dades de la *part demandant* han de constar al formulari.
- ⊖ La música ajuda els *infants* a entendre les seves emocions i a expressar-se.

Si en aplicar aquests recursos es detecta una manca de precisió o canvi de significat en la comunicació (per exemple, en el cas de *direcció*, que pot fer referència tant al càrrec com a l'equip directiu), o bé construccions poc naturals (com *persona responsable de la presidència de l'AMPA*), es recomana canviar de recurs d'acord amb l'ordre de preferència de criteris que s'estableix.

2n. Desdobleu el gènere

Aquest recurs fa referència a l'especificació del gènere (masculí-femení o femení-masculí), principalment dels substantius i adjectius, o dels articles, si els substantius són invariables.

- ⊖ Les persones que superen el segon nivell obtenen un títol de *tècnica* o *tècnic* d'esports.
- ⊖ *El o la cap d'estudis* substitueix *el director* o *directora* en cas d'absència o malaltia.

Per evitar redaccions denses s'aconsella desdoblar només els mots en singular, tot i que si hi ha ambigüitat també es pot aplicar puntualment en els mots en plural, especialment en contextos en què interessa visibilitzar ambdós gèneres.

- ⊖ El taller de robòtica s'adreça a *les noies i nois* de quart d'ESO.

Pel que fa als textos breus i tècnics (com ara formularis, llistes, taules i gràfics), els desdoblaments es poden formar escrivint la terminació femenina abreujada després d'una barra inclinada (*el director/a del centre educatiu*).

Finalment, si el recurs del desdoblament implica que el text esdevingui més llarg i poc àgil, es pot considerar combinar aquest recurs amb d'altres, d'acord amb l'ordre de preferència de criteris que s'estableix.

3r. Useu el masculí genèric

Com a masculí genèric, les gramàtiques han entès tradicionalment les referències principalment en plural que es fan a col·lectius, sense necessitat de precisió, i que inclouen dones i homes.

- ⊖ Amb aquesta publicació es pretén donar a conèixer estratègies que millorin l'actuació *dels fisioterapeutes* en l'àmbit educatiu, per facilitar una inclusió real de tots *els alumnes*.

Limitacions d'ús del masculí genèric

En els mots en plural que fan referència a persones i que canvien l'arrel en fer el femení (*mares-pares, homes-dones...*), s'aconsella optar per expressions genèriques o pel desdoblament, segons el nivell de concreció de la informació que es vulgui oferir:

- ⊖ La reunió amb les *famílies* es farà demà a la tarda. (poca concreció)
- ⊖ Els tallers de famílies es dirigeixen *als pares i mares* de l'institut. (més concreció)

Els mots en singular amb valor inclusiu només s'aconsella usar-los quan es fa referència a una figura, concepte o idea abstracta (i no a persones concretes). Així, serien exemples vàlids: *carnet de soci, compte d'usuari, el perfil del contractant...* i també frases genèriques del tipus *Un professor ha de saber motivar el grup classe* (com a forma també possible respecte d'altres com *El professorat / El professor o professora ha de saber motivar el grup classe*).

En la resta de casos s'aconsella evitar-ne l'ús.

CRITERI ESPECÍFIC

En el cas de les referències genèriques a professions, oficis, càrrecs i funcions en singular es proposa desdoblar el gènere dels substantius i adjectius (masculí i femení), o l'article, si aquests són invariables, per tal de visibilitzar que poden ser exercits tant per homes com per dones.

- ⊖ Correspon a *la directora* o *director* del centre educatiu posar el projecte educatiu a disposició de l'Administració educativa.
- ⊖ *El o la titular* del centre ha d'emetre un informe d'avaluació en finalitzar el trimestre.